

Warszawa, dnia 03.02.2025 roku

Bogdan Święczkowski

Pan Marszałek Sejmu

Szymon Hołownia

do wiadomości:

tzw. Sejmowa Komisja Śledcza do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych m.in. z wykorzystaniem oprogramowania Pegasus przez członków Rady Ministrów, służby specjalne, Policję, organy kontroli skarbowej oraz celno-skarbowej, organy powołane do ścigania przestępstw i prokuraturę w okresie od dnia 16 listopada 2015 r. do dnia 20 listopada 2023 r.

**PISMO INFORMUJĄCE O NIESTAWIENICTWIE NA PRZESŁUCHANIU W
CHARAKTERZE ŚWIADKA W DNIU 03 LUTEGO 2025 ROKU**

W nawiązaniu do doręzonego mi w dniu 24.01.2025 roku wezwania z dnia 23.01.2025 roku na przesłuchanie w charakterze świadka przed tzw. sejmową Komisją Śledczą do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych m.in. z wykorzystaniem oprogramowania Pegasus przez członków Rady Ministrów, służby specjalne, Policję, organy kontroli skarbowej oraz celno-skarbowej, organy powołane do ścigania przestępstw i prokuraturę w okresie od dnia 16 listopada 2015 r. do dnia 20 listopada 2023 r., którego termin został wyznaczony na dzień 03 lutego 2025 roku godz.15.30 , uprzejmie informuję, że **nie stawię się we wskazanym dniu na przesłuchaniu, jednocześnie wnosząc o uznanie mojej nieobecności przed grupą posłów za usprawiedliwioną.**

UZASADNIENIE

I

Uchwałą z dnia 17 stycznia 2024 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej powołał Komisję Śledczą do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych m.in. z wykorzystaniem oprogramowania Pegasus przez członków Rady Ministrów, służby specjalne, Policję, organy kontroli skarbowej oraz celno-skarbowej, organy powołane do ścigania przestępstw i prokuraturę w okresie od dnia 16 listopada 2015 r. do dnia 20 listopada 2023 r. (dalej: Komisja Śledcza). Uchwała Sejmu została opublikowana w Monitorze Polskim po pozycją numer 70.

II

W dniu 25 marca 2024 r. grupa posłów wystąpiła do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności art. 2 wskazanej w akapicie poprzedzającym uchwały Sejmu z art. 2 i art. 111 ust. 1 Konstytucji oraz art. 2 pkt 1, 3 i 6 tejże uchwały z art. 10 i art. 95 ust. 2 Konstytucji. Sprawa została zarejestrowana w Trybunale Konstytucyjnym pod sygn. U 4/24.

Wraz z wnioskiem o zbadanie uchwały Sejmu powołującej Komisję Śledczą grupa posłów wniosła o udzielenie zabezpieczenia wnioskowi przez zobowiązanie Komisji Śledczej do powstrzymania się od dokonywania jakichkolwiek czynności faktycznych lub prawnych do czasu rozpatrzenia przez Trybunał Konstytucyjny wniosku grupy posłów objętego postępowaniem w sprawie o sygn. U 4/24.

Postanowieniem z 8 maja 2024 r. Trybunał zabezpieczył wniosek grupy posłów przez zobowiązanie Komisji Śledczej do powstrzymania się od dokonywania jakichkolwiek czynności faktycznych lub prawnych do czasu wydania przez Trybunał Konstytucyjny ostatecznego orzeczenia w sprawie o sygn. akt U 4/24.

W tym miejscu należy jednoznacznie stwierdzić, że zabezpieczenie udzielone przed Trybunał Konstytucyjny, o którym mowa powyżej, było w pełni skuteczne oraz prawnie wiążące.

Kompetencja Trybunału Konstytucyjnego do wydawania postanowień zabezpieczających w sprawach dotyczących kontroli hierarchicznej zgodności norm jasno wynika bowiem z obowiązujących aktualnie przepisów prawa.

Uzasadniając powyższe stanowisko należy wskazać, że zgodnie z ustawą z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393, ze zm.; dalej: u.o.t.p.TK) w zakresie nieuregulowanym w u.o.t.p.TK do postępowania przed Trybunałem stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, ze zm.; dalej: k.p.c.), a więc również te przewidujące możliwość udzielenia zabezpieczenia.

Trybunał Konstytucyjny pod przewodnictwem ówczesnego Prezesa Andrzeja Rzeplińskiego już w postanowieniu z dnia 30 listopada 2015 r., sygn. K 34/15, wskazywał, że możliwość wydawania postanowień tymczasowych w postępowaniu zainicjonowanym skargą konstytucyjną (obecnie art. 79 u.o.t.p.TK) nie wyłącza możliwości wydawania postanowień zabezpieczających w innych postępowaniach.

Mając powyższe na względzie, należy stwierdzić, że postępowaniu przed Trybunałem ma odpowiednie zastosowanie art. 755 k.p.c. stanowiący o zabezpieczeniu roszczeń niepieniężnych. W myśl § 1 wskazanego przepisu „jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W szczególności sąd może (...)”.

Stosowany odpowiednio w postępowaniu przed Trybunałem przyznaje on Trybunałowi kompetencje do zabezpieczenia wniosku w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności Trybunał uzna za odpowiedni do urzeczywistnienia zasad, praw i wolności wynikających z Konstytucji.

W dniu 10 września 2024 r. Trybunał Konstytucyjny rozpoznał merytorycznie sprawę o sygn. U 4/24. Wyrokiem z tej daty Trybunał orzekł, że art. 2 uchwały Sejmu z dnia 17 stycznia 2024 r., powołującej Komisję Śledczą, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji (oraz umorzył

postępowanie w pozostałym zakresie). Wyrok został opublikowany przez TK - OTKU ZU A/2024, poz. 88

W ocenie Trybunału niezgodność z Konstytucją uchwały Sejmu powołującej Komisję Śledczą wynikała w pierwszej kolejności z wadliwości procesu legislacyjnego prowadzącego do jej podjęcia. Jak stwierdził w tym zakresie Trybunał, działania Marszałka Sejmu oraz organów postępowania karnego wykonawczego podjęte wobec posłów na Sejm Mariusza Kamińskiego i Macieja Wąsika, uniemożliwiające wskazanym posłom wzięcia czynnego udziału w pracach legislacyjnych nad uchwałą z dnia 17 stycznia 2024 r., pozostawały w sprzeczności z zasadą państwa prawnego, a tym samym sprawiły, że analizowana uchwała została podjęta przez Sejm obradujący w niewłaściwym składzie. Tym samym uchwała ta dotknięta jest wadą prawną, która implikowała konieczność stwierdzenia przez Trybunał jej niezgodności z art. 2 Konstytucji.

Niezależnie od powyższego Trybunał odniósł się także w wydanym wyroku do zarzutów materialnoprawnych podniesiony we wniosku grupy posłów.

W tym zakresie Trybunał stwierdził, że zakres działań Komisji Śledczej wymieniony w art. 2 uchwały Sejmu nie jest określoną sprawą w rozumieniu art. 111 ust. 1 Konstytucji, jak również pozostaje w sprzeczności z wywodzoną z art. 2 Konstytucji zasadą określoności przepisów prawa.

Uzasadniając powyższe stanowisko, Trybunał wskazał po pierwsze, że Sejm określił zakres działania Komisji Śledczej w ośmiu rozbudowanych punktach zredagowanych z wykorzystaniem licznych, nieprecyzyjnych wyrażen, których wykładnia w ocenie Trybunału może wywołać zasadnicze trudności. Posłużenie się przez prawodawcę zwrotami niedookreślonymi może skutkować faktycznym rozszerzeniem zakresu działania Komisji Śledczej, w drodze subiektywnej i arbitralnej interpretacji posłów tworzących komisję, a taki stan rzeczy nie jest dopuszczalny zarówno w perspektywie konieczności określenia sprawy, którą Komisja powinna zbadać, jak również w zakresie zagwarantowania ogólnych standardów tworzenia przepisów prawa. Uwzględniając okoliczność, że komisja sejmowa może podejmować określone czynności władcze wobec jednostek, przepisy uchwały Sejmu z dnia 17

stycznia 2024 r., określające zadania Komisji Śledczej, powinny być zredagowane w sposób precyzyjny, ograniczający nadmierną swobodę interpretacyjną.

Po drugie, określając zakres działania Komisji Śledczej w art. 2 uchwały, Sejm wskazał liczne organy władzy publicznej, których działanie podlega śledztwu sejmowemu. Do tej kategorii – oprócz członków Rady Ministrów – zostali zakwalifikowani m.in. szefowie poszczególnych służb specjalnych, ale także policja i prokuratura. Tak szeroko zakreślony zakres organów, których działalność ma stanowić przedmiot ustaleń Komisji Śledczej oznaczał – zdaniem Trybunału – że śledztwo sejmowe prowadzone na podstawie uchwały Sejmu z dnia 17 stycznia 2024 r. nie dotyczy określonej sprawy, lecz pewnego wycinka działań państwa realizowanych przez różnego rodzaju organy.

Po trzecie wreszcie, Trybunał zwrócił uwagę, że Komisja Śledcza została zobligowana do przebadania relatywnie długiego okresu – od 16 listopada 2015 r. (tj. dnia powołania Rady Ministrów kierowanej przez Beatę Szydło), do 20 listopada 2023 r., przy czym w uzasadnieniu projektu uchwały nie wyjaśniono, dlaczego śledztwo sejmowe obejmować ma okres właśnie do tego dnia. Nie ulega jednak wątpliwości, że intencją Sejmu X kadencji było przebadanie stosowania kontroli operacyjnej wyłącznie w czasach rządów oponentów politycznych obecnej większości parlamentarnej. Zdaniem Trybunału tak zakreślone ramy temporalne, przynajmniej w pośredni sposób, potwierdzają zasadność tezy, że celem powołania Komisji Śledczej nie było zbadanie określonej sprawy w rozumieniu art. 111 ust. 1 Konstytucji, lecz przeprowadzenie szeroko zakrojonych badań/studiów nad wycinkiem działalności organów państwowych kierowanych przez osoby związane z administracją rządową, stanowiącą emanację Sejmu VIII i IX kadencji.

W wyroku z 10 września 2024 r. Trybunał Konstytucyjny wskazał także na niezgodność art. 2 pkt 1, 3 oraz 6 uchwały Sejmu z dnia 17 stycznia 2024 r., powołującej Komisję Śledczą, z art. 10 oraz art. 95 ust. 2 Konstytucji.

W tym zakresie Trybunał zwrócił uwagę, że ustalony przez Sejm zakres zadań Komisji Śledczej pozwala jej na dokonywanie oceny legalności stosowania kontroli operacyjnej, która zarządzana jest przez sąd, a tym samym umożliwia kontrolę orzeczeń (postanowień) sądowych wydawanych w tym przedmiocie. Takie rozwiązanie w ocenie Trybunału godzi w same podstawy porządku konstytucyjnego Rzeczypospolitej Polskiej.

Zdaniem Trybunału za konstytucyjnie niedopuszczalne należy bowiem uznać rozwiązanie normatywne, które dopuszcza możliwość dokonywania przez Sejm lub jego organ – Komisję Śledczą – oceny legalności czynności operacyjno-rozpoznawczych obejmujących kontrolę operacyjną zarządzaną przez właściwy sąd powszechny. Powyższe oznacza bowiem ingerencję w czynności sądu objęte sferą niezawisłości sędziowskiej. Jak podkreślił Trybunał, w demokratycznym państwie prawnym, którego ustroj opiera się na zasadzie podziału i równowagi władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej oraz władzy sądowniczej, nie jest dopuszczalne, aby sejmowa Komisja Śledcza badała legalność postanowień sądów powszechnych wydawanych m.in. w przedmiocie stosowania kontroli operacyjnej. Działanie takie wkracza w jądro kompetencyjne władzy sądowniczej powołanej do sprawowania wymiaru sprawiedliwości w tego typu sprawach. Jest także niedopuszczalne w świetle art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1024), zgodnie z którym przedmiotem działania komisji nie może być ocena zgodności z prawem orzeczeń sądowych. Nadto nie ulega wątpliwości, że Sejm z mocy art. 95 ust. 2 Konstytucji upoważniony jest do kontrolowania Rady Ministrów, a także innych organów administracji rządowej; nie ma natomiast możliwości, aby Komisja Śledcza kontrolowała działalność sądów powszechnych. Uchwała dopuszczająca możliwość objęcia zakresem działania Komisji Śledczej czynności dokonanych przy udziale sądu w przedmiocie zarządzania kontroli operacyjnej, prowadzi zatem do oczywistego naruszenia art. 95 ust. 2 Konstytucji.

III

W świetle całokształtu zreferowanych powyżej okoliczności prawnych i faktycznych. wskazuję, że nie mogę stawić się na przesłuchanie przed tzw. sejmową Komisją Śledczą w dniu 03.02.2015 roku. Jako funkcjonariusz publicznych, Prezes Trybunału Konstytucyjnego, prawnik z kilkudziesięcioletnim stażem zawodowym oraz obywatel mam bowiem konstytucyjny obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej (vide: art. 83 Konstytucji).

W tym kontekście nie może ulegać wątpliwości, że jedną ze składowych porządku prawnego państwa polskiego stanowią orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, które zgodnie z

art. 190 ust. 1 Konstytucji, mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Przez wzgląd na przytoczony przepis ustawy zasadniczej, zarówno wszystkie organy władzy publicznej, jak i wszyscy obywatele mają obowiązek przestrzegania i stosowania orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego; nierespektowanie orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego stanowi natomiast działalność sprzeczną z prawem, która może aktualizować odpowiedzialnością prawną, w tym także karną tych osób, które takich zachowań się dopuszczają.

Biorąc powyższe pod uwagę, moje stawiennictwo na przesłuchaniu przed tzw. sejmową Komisją Śledczą w dniu 03.02.2025 roku i złożenie przed nią zeznań stanowiłoby – w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 września 2024 r. wydanego w sprawie o sygn. U 4/24 – oczywiste załamanie prawa.

Oceny tej nie może zmienić okoliczność faktycznego kontynuowania prac przez tzw. Komisję Śledczą mimo wydania wskazanego wyroku przez Trybunał Konstytucyjny.

Bezprawne działanie organów państwa oraz osób pełniących funkcje publiczne (w tym wypadku posłów na Sejm) nie prowadzi bowiem do dezaktualizacji ciężącego na każdym obywatelu państwa polskiego obowiązku przestrzegania prawa, wynikającego z przytoczonego już uprzednio art. 83 Konstytucji.

Na koniec pragnę podkreślić, iż nie mam nic do ukrycia i niezwłocznie mogę złożyć zeznania w przypadku powołania przez Sejm RP komisji śledczej bez naruszania prawa oraz Konstytucji RP.

Bogdan Świączkowski

W załączeniu: kopia wyroku TK z dnia 10 września 2024 r. o sygn. U 4/24, OTKU ZU A/2024, poz. 88